

GORIŠKI LIST

LETO II. - ŠTEV. 14.

GORICA 17. FEBRUARJA 1945.

CENA 1 LIRA

„Goriški list“ izide vsako sredo in soboto zjutraj. - Uprava in uredništvo v Gorici, Corso Verdi 47. Tel. štev. 292 - Oglasi se zaračunavajo po ceni

Spedizione in abbonamento postale 2° gruppo
Poština plačana v gotovini

Celoletna naročnina: 104.— lire, polletna 54.— lir. Plačati v naprej. Cena izvođa v Ljubljani: 1.50 lire. — Račun pri Cassa di Risparmio Gorica

„Fašistični strup“

Bivši slovenski pisatelj Franče Bevk je v „Partizanskem dnevniku“ dne 23. januarja 1945. objavil uvodnik z gornjim naslovom. Pod članek se je podpisal. Ker pa se „Partizanski dnevnik“ malo bere in pride le malo ljudem v roke, je bil gospod Bevk prisiljen, da svoj „Fašistični strup“ razmnoži na letakih in letake potrese po ulici pred slovensko gimnazijo v Gorici. Pod drugo izdajo „Strupa“ se Bevk ni več podpisal s polnim imenom, marveč se je sramežljivo skrivil pod značko OF.

Stvar je za OF in prestiž komunizma na Goriškem nujna. Slovenska gimnazija v Gorici je s svojim resnim delom, rednim dnevnim pukom in vnetim sodelovanjem učiteljev, staršev in dijakov dosegla takoj prvi mesec svojega obstoja tolik uspeh, da že po sami resnosti prekaša podobne zavode v okolici. Materinščina in zdrav življenjski nazor, v skladu z narodovim izročilom, pa sta odliki, ki našemu zavodu dajeta pomebnost za kulturno bodočnost goriškega slovenstva.

Bevka in druge komunistične pajdaše to nepobitno dejstvo boli. Boli ga, da ne more biti ravnatelj goriške slovenske gimnazije on, ki je iz „nesebičnega idealizma“ postal komunist, se za zmago komunistične internacionale pobratil z ljubljenski mu svojci in jih navadil vpiti po slovensko „švoboda je zlata“, da bi s tem preslepil slovensko ljudstvo, ki mu je včasih pisal knjige, in tako postal v pristnem pomenu besede izdajalec. Boli ga da je ravnatelj gimnazije „re akcionar“ (pomeni poštenjak, ki mu je materina beseda ljuba in očetova vera sveta) „Natačen - Ehrlichovega kova“ dr. Lovrenčič. (Povelječevati dr. Lovrenčiča bi nam bilo nositi vodo v morje, saj ga Goričani dobro poznajo od prej in sedaj. Bevk hoče nekdanjega svojega prijatelja umazati, s tem da ga postavlja v družbo prvih slovenskih žrtev komunizma Natačena in Ehrlicha. S tem pa je nasprotno našemu spoštovanemu ravnatelju izkazal samo čast; zakaj mučenca Natačen in Ehrlich sta nam svetla, čista vzornika, kako do kraja požrtvovalno je treba voditi boj za narod in vero zoper breznotodni in brezverski komunizem). Bevka boli, da je iniciativo v prenovi slovenstva na Goriškem prevzel tisti zdravi del naroda, iz katerega se je on „odpadnik“ iztrgal.

Bevk je bil zato prisiljen oblit slovensko gimnazijo z gnojnico gnusnih in podlih priimkov: slovenska šola mu je nič manj kot zastrupljavalnica, profesorji in starši dijakov pa so izdajalci, oportunisti, računarji, fašisti, hlapčiči, ki za varnim plotom svoj lastni trebuh molijo, prodanci, suhe veje, ki bodo vržene v ogenj. Profesorji, ki so prišli kot narodni borci zdraviti 25 letne rane in se dajo iz slovenskih davkov plačevati z minimalnimi plačami, da si komaj plačajo hrano in stanovanje, prejemajo „za svoje izdajalsko

Obrambni uspeh na zahodu

Vdor med Bodenskim jezerom in Sarviškim prekopom zavrnjen - Sovjeti pri Vratislavi potisnjeni nazaj - Izpad branilcev Budimpešte - Teroristični napadi na nemška mesta

Vrhovno poveljstvo nemške vojske objavlja:

Po popolni obkolitvi Budimpešte so branilci mesta skoraj petdeset dni vzdržali kar najsilnejše sovražne napade in vezali daleč nadmočne sovjetske sile. Hrabra nemško-madžarska posadka pa je zdaj, ko je pohajalo strelivo in živež, po povelju izpadla skozi obkoljevalni obroč. Prvi deli so že dosegli našo bojno črto zahodno od Budimpešte.

Med Bodenskim jezerom in Sarviškim prekopom so nemški oklepniki v večdnevnih bojih zatrlji vdor, ki se je bil posrečil sovražniku 9. februarja z devetimi strelskimi divizijami in eno hitro brigado. Poleg visokih krvavih izgub zaznamujejo boljševiki izgubo 92 oklepnikov, 166 topov, nešteto drugega orožja, 134 vozil in več sto ujetnikov.

Severno od zahodnih Beskidov so Sovjeti zamen napadali med Saybuschom in Črno vodo. Tudi na novozgrajeni zaporni bojni črti na spodnjem Sleskem kakor tudi pri Vratislavi in Glogauu so nemške čete v hudih bojih odbile močne napade boljševikov. Pri Strigauu, severno-zahodno od Sagana so nemške čete s protinapadi vrgle sovražnika nazaj. Na kolenu Odre se je Sovjetom posrečilo predreti do Grünberga.

Pri Fürstenbergu se je posrečilo, krajevna sovražna izkrcevališča pri Wiesernau in Guldendorfu še bolj zožiti, severno od tod pa na več odsekih zavrniti sovjetske napade.

V južnem delu Pomorjanske sta oporišči Armswalde in Märkisch-Friedland vzdržala proti močnim boljševiškim napadom na prednjem delu bojne črte. V mestnem področju Poznanja divjajo hudi boji po hišah.

V zahodni Prusiji boljševiki nadaljujejo s predornimi poizkusi med Konjico in Graudenzom. Prestreženi so bili v ogorčeni bojih in pri tem izgubili 40 oklepnikov.

V Vzhodni Prusiji so sovražni napadi južno od Braunsberga in na obeh straneh Zintena ostali brez uspeha. Če vračunamo vče-

rajšnje sestrelitev 60 oklepnikov, je bilo od 12. januarja na Vzhodnem Pruskem uničenih nad 2.600 oklepnikov.

Nemške bojne in lovske letalske skupine so s svojimi napadi na sovjetske čete in dovoz razbremenjevale vojsko in zaeno s protiletalskim topništvom uničile 59 oklepnikov, 24 topov in 400 vozil.

Na bojni črti med spodnjim Renom in Maaso so nemške čete tudi včeraj razbile vse angleške napade, pri katerih je bilo vrženega v boj ogromno materijala. Južno od Reichswalda je bilo zajezenih nekaj krajevnih vdorov.

Hitra nemška bojna letala so z zanesljivo dobrim učinkom dan in noč napadala sovražna dovozna oporišča in pripravne položaje na tem bojnem področju.

Po ulicah mesta Prüm so hudi boji. Ponovni ameriški poizkusi, da bi iz svojega mostišča ob spodnji Sauri predrli proti severu, so se izjalovili. Boji še trajajo. Med Saarlauternom in Renom je spodletelo več sovražnih sunkov.

Na zahodnem alpskem področju so gorski lovci pri nekem uspešnem podjetju na francosko-

italijanski meji zajeli veliko ujetnikov. Neka lastna udarna skupina je v gorah južno od Bologne uničila posadko nekega sovražnega oporišča in prav tako zajela veliko število ujetnikov. Večkratni britski napadi severovzhodno od Faenze so se v našem obrambnem ognju krvavo končali.

V Hercegovini se je nadmočnim sovražnim silam posrečilo, da so po ogorčenih bojih vdrle v Mostar. Na zahodnem bregu spodnje Drine so nemške čete, ki so se tam že več dni hudo bojevale, zlomile sovražni upor in prodirajo proti severu.

Srednja Nemčija s saškimi področjem vred, Münstrska in južnovzhodna Nemčija je bila dan in noč cilj napadov angloamerikanskih strahovalnih bombnikov. Mesto Chemnitz je bilo v več napadih zlasti hudo prizadeto. Velikanska škoda v stanovanjskih okrajih je nastala zlasti v Magdeburgu in znova v Drezdenu, kjer so uničeni nenadomestljivi stavbarski in umetniški spomeniki.

Zračne obrambne sile letalstva in vojne mornarice so sestrelile 59 sovražnih letal, skoro izključno štirimotorne bombnike.

Povračilni ogenj na London se nadaljuje.

Prva podgana

V novi jugoslovanski begunski „vladi“, katere sestavo je Peter II. po zapovedi bivšega cerkvenega tatu Tita moral spet zaupati dr. Šubašiču, je od Slovencev ostal samo še dr. Drago Marušič, bivši steber centralistične čaršijske diktature v nekdanji Dravski banovini - zdaj „demokratski federalist“. V njej ni več drugega zastopnika preskakovalske skupine slovenskih emigrantov dr. Izidorja Cankarja.

Prva podgana je že zapu-

stila Titovo londonsko barko, aristokratskemu uživalcu lepote in drugih dobrot starega reda, Cankarju, ne diši, da bi moral s Šubašičem v Beograd. Tam je stiska in ruševine, so razočarani maščevalci in pištole GPU, skratka komunizem in njegovi blagoslovi v dosegljivi in otipljivi bližini. Toda Cankarju, Kuharju in drugim je komunizem všeč samo, če ga lahko uživajo iz daljave nekaj tisoč kilometrov in v strarem buržujskem razkošju.

(Slov. dom).

Vesti z vsega sveta

Dokončno izdajstvo Churchilla in Roosevelta nad Poljsko je dalo pobudo poljski begunski vladi v Londonu k odločnemu protestu proti sklepu „treh“ v Jalti na Krimu. Poljska vlada izjavlja, da ne prizna sklepov te konference, v kolikor se tičejo Poljakov in da niso obvezni za poljski narod.

Kakor poroča list „Aftonbladet“ v Stockolmu, je izdal tudi Vatikan poseben manifest h krimskemu proglasu. V tem manifestu izraža Vatikan svoje razočaranje nad kompromisno rešitvijo poljskega vprašanja ter svojo bojazen za usodo milijonov katolicanov, ki prebivajo vzhodno Curzonove črte. Globoko sta razočarani tudi obe poljski armadi, ki se borita na strani zaveznikov

na italijanski in na zahodni fronti. „Aftonbladet“ poroča, da so zaradi razočaranja trije poljski častniki v Rimu izvršili samomor.

Razdelitev Italije. Kakor poročajo iz dobro informiranih virov iz Lizbone, je postal znan neki ameriški načrt, ki predvideva v primeru zmage zaveznikov popolno razbitje Italije. Italija naj bi se spremenila v zvezo držav, ki bi imele med seboj le rahle vezi, tako, kakor nekoč italijanske države v preteklosti, preden so dosegle zdinjenje pod Cavourjem. Predvsem hočejo ti angleški krogi doseči popolno avtonomijo za Sicilijo in najbrže tudi za Sardinijo. Amerikanci trdijo, da gibanje za „nedovisnost“ predstavlja na otokih važen činitelj, ki ga ne gre podcenjevati. Rešitev sedanjih težav na Siciliji je možna le s popolno avtonomijo.

Zmede pod vlado Tita. Kakor poroča Reuterjeva agencija iz Beograda, je na ozemlju, kjer vlada Tito, v prometu devet različnih denarnih enot. V raznih okrajih ima denar povsem različno veljavo. Cene v Beogradu strašno rastejo.

Arabska konferenca v Kairu. Ta teden se je pričela v Kairu konferenca zunanjih ministrov Bližnjega vzhoda, na kateri bodo obravnavali tudi vprašanje vse arabske zveze. Govorili bodo tudi o palestinskem vprašanju ter o sirijsko-libanonskem problemu, torej o dveh glavnih spornih točkah Bližnjega vzhoda.

Prijet judovski terorist. Kakor poroča Reuter iz Jeruzalema, so oblasti tam prijele nekega Juda z imenom Jakob Winniński, oziroma Meri Idor. Tega sumijo, da je vodil judovske teroristične organizacije na Bližnjem vzhodu.

Iz Rima poročajo, da je sv. oče zbolel za gripo. Vse avdijske so odpovedane. Bolezen je lažjega značaja.

**
Včeraj se je odpeljal iz Londona v Beograd predsednik nove jugoslovanske vlade dr. Šubašič, da dokončno uredi spor s Titom.

*
Po zadnjih poročilih iz Grčije, je postal angleški ministerski predsednik Wiston Churchill častni meščan mesta Aten. Tudi ena glavnih ulic se bo imenovala po njem. Ob tej priliki je izjavil Churchill, da bo Anglija nudila vso pomoč Grčiji.

Kanadski škofje so objavili skupno pastirsko pismo proti verskemu in duhovnemu nasilju Sovjetov nad Poljaki in proti razdelitvi Poljske. Škofje zahtevajo od Anglije in Amerike, naj zaježita razmah brezverskega komunizma.

**
Dr. Ivau Bogdan piše v „Hrvatskem narodu“, da misli hrvaška vlada, zaradi dogodkov v Beogradu ter zaradi ravnanja kralja Petra, spremeniti sedanjo ustavo ter oklicati Hrvaško kmečko republiko po zamisli Štefana Radica, da bi se Hrvatje ubranili komunističnega pritiska.

delo na ukaz Nemcev judeževe groše od fašističnih oblasti“!

Čujte: „Le nekaj kilometrov proč umirajo naši borci... odrekli so se učenju in s tem rešili svojo dušo“. Kristjan! Če ti je mar za svojo dušo, vrzi knjige proč in pojdi nekaj kilometrov iz Gorice! Hodil boš morebiti veliko dlje, mogoče boš moral še celo pobiteti, da dobiš te narodne borce...

Komur je preveč od rok, da bi šel na visoko šolo na Vojsko, kjer bi za svoje zasluge lahko v šestih mesecih iz analfabeta postal inženir, naj se vsaj toliko skesa in se vpiše nazaj na tujo šolo. S tem ne bo popolnoma opravičen, vsekakor pa bo njegov greh manjši;

zakaj po Bevkovi besedah bo tam sicer „prav tako srkal fašistični etrup“, a v toliki meri kot v slovenski šoli gotovo ne.

Ne zanima nas, ali „bodo OFarske oblasti priznale izpite, ki so jih slovenski otroci naredili na belogardističnih šolah“ - mi diplom vojskega vseučilišča prav zagotovo ne bomo priznali. Veseli pa smo, odkrito veseli, priznanja, ki ga gospod Bevk s svojo ganljivo pozornostjo nehoti daje slovenski gimnaziji. Ko bi komunisti k našim naporom za slovensko šolstvo molčali ali jih celo hvalili, bi nas to potrl; kajti: povej mi, kdo te hvali, in jaz ti povem, kaj si. Tako pa vemo, da smo na edino pravi poti!
K. R.

26. XII. 1936.

LOJZE BRATUŽ

16. II. 1937.

Daleč naokoli je odmevalo zvonjenje podgorskih zvonov oznanjave praznik sv. Štefana in pričetek slavnostne velike maše. Svečano okrašana cerkev je bila polna vernikov in na koru zbrani vsi pevci pod vodstvom mladega, agilnega in požrtvovalnega pevovodje in organista Lojzeta.

Naše slovensko podgorsko ljudstvo je bilo do srca ginjeno, poslušajoč krasno petje ter verno molilo in prosilo boljših dni našemu narodu. Kajti zunaj cerkve žarki sonca niso sijali našemu rodu, luna ni spremljala tihega in mirnega spanja, temne ure ob belem dnevu, strašne noči je naš človek preživljal tista leta, ko je drugje narodom gospodarila svoboda in pravica, nam pa suženjstvo in krivica.

Ranjki Lojze je teh dnevov žalosti mnogo preživel, zato toliko bolj vdan božji pomoči upal, da niso daleč dnevi boljšega življenja in je skušal olajšati narodu bol s tem, da je vodil razne podeželske zборе in navduševal mladino za lepo slovensko petje. Malo katera slavnost se je vršila brez njegove prisotnosti, zato je bil vsem zelo priljubljen, a od tujerodcev zasovražjen.

Dan sv. Štefana je bil zanj usodepolen. Prežali so nanj, izvabili ga in dali mu piti čašo strupenega olja. Po groznem činu so ponovno zadoneli podgorski zvonovi, oznanjajoč poldan in slavo novemu mučeniku, ki je hitel proti domu k otrokom in ženi, da bi dobil prvo tolažbo in pomoč.

Toda zastupitev ni prizanašala in hiral je najprej doma in potem v bolnici. Petdeset dnevno umiranje mučenika je kronalo njegovo slavo v večnosti pri Bogu, kjer gotovo gleda na nas z veseljem, da se ga mi vsi spominjamo in nadaljujemo ono delo na glasbenem polju, da osrečimo potra srca našega še revnega in trpečega naroda, katerega je on tako sveto ljubil, žrtvoval zanj mlado življenje, polno upov in nad; toda sedaj vidi nas že vselejše in gotovo on objema tisto zarjo, ki nam ima v najbližji bodočnosti sijati.

Zato tvoje mučeniške smrti, Lojze, tvoj narod ne bo nikdar pozabil in uverjen je, da ni daleč dan, ko bodo tebi postavili vreden spomenik v tvojem rojstem kraju, katerega si ti tako težko zapustil. R. B.

Neutrudnemu delavcu za slovensko glasbo skladatelju in glasbeniku

prof. EMILU KOMELU

usi njegovi učenci, pevci in zlasti travniki penci cerkveni zbor, pa tudi naš list, ob njegovi sedemdesetletnici iz srca čestitamo in mu ključemo:

Na mnoga leta!

Poroka

Poročila sta se v nedeljo dne 11. 2. 1945. na Vrhuiki poročnik SNVZ g. Pregelje Franc in gđc. Suhadoinik Elči. Mlademu paru ženinovi kolegi pri srčno čestitamo in mu želimo vso srečo v zakonu.

Ljudska univerza

Zadnje sredo je imel na slovenski Ljudski univerzi predavanje urednik dr. Milan Komar in sicer o dr. Antonu Mahničju, velikem klavirarju našega mišljenja ob koncu prejšnjega in začetku sedanjega stoletja.

Po pozdravnih besedah dr. Lovrenčiča je predavatelj razvil sliko dela, mišljenja in življenja dr. Mahničja, tako, da je bila ta podoba za skoraj slehernega povsem nova in za velikega moža, našega rojaka, tudi bolj pravična.

Pradavanje je želo pri številnem občinstvu priznan uspeh.

Prihodnjo sredo predava sodnik g. Jože Sorli o zgodovini šahovske igre. Vsi zavedni Slovenci vljudno vabljeni!

DOPISI

Ajdovščina

Skoraj vsako nedeljo nam pripravijo naši stražarji kako zabavo. Preteklo nedeljo smo imeli priliko ogledati si lepo pravljeno igro „Jurček“. Za nekaj uric smo pozabili na težave vsakdanjega življenja in na grozote, ki se dogajajo okrog nas in se prav prijetno razvedrili. Imeli smo dve predstavi in obakrat je bila dvorana polna. S tem so Ajdovščani pokazili da z zanimanjem sledijo delu naših stražarjev in si želijo samo to, da bi nam stražarji še večkrat kaj takega priredili. Vsak je dobil svoje, tisti ki so resni in tisti, ki se radi smejejo.

Lokavec pri Ajdovščini

V soboto 3. t. m. zvečer so razcapani in ušivi tolovaji pridrveli z vso silo v našo vas. Vdrli so v razne hiše in bleve, kjer so oropali kar so našli. Vse jim je prišlo prav.

Prizanesli niso niti samemu tolovajskemu poveljniku pri nas Cvetotu Batagalju. Odgnali so ponoči proti Štomazu štiritinajst goved. Na tak način so več gospodarjev popolnoma osvobodili. Kdo je kriv, da moramo še sedaj po 25. letih rediti te — roparje — naše zemlje. Koliko solznih oči smo videli naslednji dan, ko je cela truma lastnikov romala za stopinjami svoje živine. Le nekaj jih je imelo srečo, da so prignali svoje živinče nazaj na dom. »Saj so vam vedno pravili, da bomo po vojni vsi enaki in da nam ne bo treba delati!« — Ker bogati res vsi ne moremo biti, bomo postali vsi ubogi in se klatili kot cigani po svetu. Koliko mladih življenj že trobni samo pri nas radi njih. Mi smo jih podpirali in žrtvovali na vseh krajih zanje, sedaj pa prejemamo tako plačilo od njih. Nismo verjeli ne časopisom in ne svarilni besedi, zato moramo okušati na lastni koži.

Velike Žablje

Dne 31. januarja so nas obiskali oziroma na zelo surov način oropali gošarji. V vas so prišli ti banditi ponoči, ter s silo udarili po stanovanjskih hišah in hlevih. Kako ti ljudje vedo za hiše in bleve v naši vasi? Kako ne bi vedeli, saj jim povedo domači terenci. Kaj pa so to, terenci? Za stokrat povedano; to so scdelavci komunizma pod krinko OF Paraziti, uničevalci, izdajalci, pomagači, za OF vneti na delu v naši prijazni vasi so sledeči: Že dvakrat zaprta v Ajdovščini, tovarišica kominarska Živec Milica. Ko je bila spuščena na svobodo, se je malo na videz zbalala. Toda kmalu se je spozabila ter vnovič delovala za OF. Nakar so jo zopet prijeli, kjer je bila v preiskovalnem zaporu v Ajdovščini. Na posredovanje nekoga je bila izpuščena, od takrat pa deluje s polno paro. Ker ne zmore vsega dela sama, ji pomaga njena mama,

ZAHVALA

Najlepša zahvala vsem onim, ki so pripomogli ublažiti trpljenje pri prežgodnji, kruti smrti našega ljubljenega 16 letnega

IZIDORJA

in težko ranjene

HILARIJE.

Posebna zahvala naj gre družinam Stanič in Ipavec, vsim fantom in dekletom, ki so pripomogli in spleli vence. Hvala tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v obilni udeležbi spremljali Izidorja k večnemu počitku.

Neutolažljiva družina
GABRIJELČIČ

Salona ob Soči, 14. februarja 1945.

katera jo je v delu za OF še nadkrilila. Sedaj so jima gošarji napisali še to, da vsakogar zapišeta, ki gre iz Žabelj. Koliko časa bosta še popisovali ljudi, ne vemo, upamo pa, da ne več dolgo, ker tudi trgovcu zmanjkuje pisarniških potrebščin. Oseba, ki je posredovala pri reševanju imenovane, je slabo informirana. Zagovornike, ki več škodujejo, kot koristijo, se naproša, naj se jih v bodoče odklonja.

Zadlog

Že teden dni se klati 16. partizanska brigada okoli Zadloga in Male gore. Zelo redovne zadloške ženske so tolovaje popraševale, če bodo šli napadat Črni vrh? Neka žena je celo vprašala brigadnega komandanta, on jo je pa zavrnil, ah, kaj napadat, saj so Nemci tam. Ženi le ni dala vest miru in ga je nekam začudeno pogledala in rekla, da sedaj šele razume, proti komu se borijo; da se za OF čisto nekaj drugega skriva. Vidi se da se komunisti borijo proti lastnim bratom, ki so res zavedni Slovenci.

Kupujte - Berite - Širite „Goriški list“

Zopet dve žrtvi komunistične zahrbtosti

V ponedeljek, dne 12. februarja ob 8. uri zvečer, sta bila zahrbitno umorjena dva mlada poročnika, poveljnik posadke v Salonu, poročnik Kos Bogdan in njegov pomočnik, poročnik Zupan Franc.

Kot ponavadi sta šla večerjat v bližnjo gostilno v Anhovem. Vaški banditi so vedeli kje večerjata in so ta večer zastražili hišo. Eden izmed banditov je udrl v hišo in z brzostrelko smrtno ranil oba poročnika, da nista imela časa misliti na samoobrambo. Zločinec je umoril tudi gostilničarjevega sina, hčerko pa hučo ranil.

Mrtvima je vzel denarnici z dokumenti in pištoli in nato izginil.

Tako se bore banditi. Borba iz zasede je njih taktika. Odkritega boja se bje. Če bi se s poročnikoma sprijeli kje na pohodu, bi banditi morali teči kot so tekli že nešteto krat.

Seveda vaški banditi in terenci so se bali energičnega nastopa poročnika Kosa. Oviral jim je obiske pri domačih. Terencem je zlasti zadnje čase stopal na noge, da niso mogli več nemoteno delati za OF. S svojim govorom je marsikateremu ouprl oči, da je začel drugače gledati

Ulirinki iz večnosti

„Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kamni kruhi“. On je odgovoril: „Pisano je: „Ne živi človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki izhaja iz božjih usi“.

Čim bolj smo materialisti, čim bolj cenimo in iščemo te tvornih dobrin in duhovne preziremo, tem bolj se zdimo samim sebi napredni in kulturni. Z nekoga viška gledamo na tiste, ki se poganjajo za duhovne dobrine, češ, da so zastareli predstavniki davnih časov, ki se ne vrnejo več.

In vendar je jasno, da se le malo razlikujemo od živali, ako se omejujemo te na telesne dobrine in potrebe, s katerimi se more zadovoljiti te bilje brez uma. Razlikujemo se od njega v toliko, da uporabljamo vso svojo razumnost za to, kar more zadovoljiti žival, nikdar ne človeka.

Človek pač ne more živeti od samega kruha, Ob sami tej firani človek kot človek umrje... in ostane le še žival.

BOGOMILA

Petnajstim v spomin

Tiste dni potem je kaplan Simon pisal domov mami in sestricam:

— Ta teden je bil zame kakor čudovit objem božje ljubezni. Univerza duhovnih vaj kakor jih nisem še nikoli opravil. Vrnil sem se domov ves prenovljen in neizmerno bogat v svoji notranjosti. Sem kakor apostoli, ko jih je Duh ljubezni preosnoval... —

Tudi oče in sestra Mila, sta se vrnila domov duhovno pokrepčana, a telesno precej uničena, še posebno se-

stra, ki so jo naporu tistih dni tako izčrpali, da od takrat večina leži.

Njena zvesta prijateljica Terezika ji streže noč in dan, lastna sestra, bi ji ne mogla tako.

Komaj pred dobrim letom dni, sta se spoznali, pa že je zrastle med njima tako močna duhovna vez, da sta bili kakor dva cveta na istem stebelu.

Terezika je odkrila Mili vso prelestno lepoto svoje čiste duše, stremeče samo po enem: po večnem Ženinu.

Mila se je zavzela zanj z vso požrtvovalnostjo lastno njenemu srcu, in kar se preje Tereziki sami ni posrečilo, je sedaj skupnim močem uspelo.

Potrkali so še enkrat na

vrata samostana v bližnjem mestu, a tudi po ponovni odklonitvi niso odnehale. Kaplan Simon jim je tedaj priiskočil na pomoč in sam prošil za sprejem v drugi samostan, takrat v slovenski prestolnici.

Prvo upanje jim je zažarelo, ko so dobili odgovor naj se Terezika osebno predstavi v dotičnem samostanu. Še isti teden se je odpravila na dolgo pot.

Mila jo je doma s trepetajočim srcem čakala. Vrnila se je čez teden dni; z očmi, ki so ji žarele nepopisne notranje sreče, se je vrgla Mili v objem: — Sprejeta. —

Jokale sta obe, a njihove solze so bile le solze veselja nad izvojevano zmago, solze ki bi jih svet ne razumel.

S prvim oktobrom bi ime la Terezika odpotovati za vedno...

Mila je vedela, da ji bo za njo zelo, zelo težko, a niti za en dan bi je ne hotela pridržati radi tega.

Tudi Terezika je trpela, večkrat ji je rekla:

— Veš Mila, najino slovo bo najlepše, zato ker bo najtežje. — A prišlo je drugače.

Septembrski polom je tudi njej zaprl vrata, in njen cilj se je zopet odmaknil. Vdano je sprejela tudi to preizkušnjo, njena svetla zavetnica ji je dajala pogum.

Preizkušnja je sledila preizkušnji. Kaj vse je pretrpela v tistem usodnem tednu ko so ji odpeljali ljubljeno prijateljico, oba kaplana in toliko nedolžnih ljudi,

Vse dneve in noči je prejkala in premolila s svojo sestro Ljubico in Slavico, kaplanovo sestro.

Hodile so na komando, trkale na vsa vrata, a vse zaman. Njihovih solz se ni nihče usmilil.

Ure in ure dolgo so premolile pred oltarjem Matere Božje, darovale mnoge žrtve in odpovedi v ta namen.

In presveta Devica, ki ni nikogar še zapustila, nikomur prošnje odbila, jim tudi njihove ni.

Na prvo soboto, ko so ravno na vse zgodaj pred Marijinem oltarjem prisrčno molile je v njihovo žalost zasvetilo kot sonce v temno noč: — Kaplani se vračajo. —

(Dalje prihodnjič.)

Odgovorni urednik: Dr. Milan Komar - Gorica